

DENET VERGİ SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 22.01.2020
Sirküler No : 2020/012

ÇEVRE KANUNU İLE BELİRLENEN BAZI ÜRÜNLER İLE BU ÜRÜNLERDEN OLMASA BİLE ÜRETTİĞİ/İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLERİ AMBALAJLI OLARAK PİYASAYA ŞÜRENLERE GETİRİLEN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI MÜKELLEFİYETİ

Bilindiği gibi 7153 sayılı Kanunla 2872 sayılı Çevre Kanunu'na eklenen ek-11. Madde ile “*Geri Kazanım Katılım Payı*” düzenlemesi mevzuata girmiş bulunmaktadır. ([2019/10 sayılı Duyurumuz](#)).

7153 sayılı Kanun'un yayınlandığı 10.12.2018 günü yürürlüğe giren bu mükellefiyet, plastik poşetler hariç geri kazanım katılım payına tabi diğer ürün ile ambalajlar için 2872 sayılı Kanun'un 3. Maddesinde belirtilen yönetmelik çıkarılmadığı cihetle uzunca süre uygulamaya girmemiş, ne var ki beklenen bu yönetmelik, “Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik” adı altında 31.12.2019 tarih ve 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. ([2020/002 sayılı Duyurumuz](#))

Plastik poşetler (plastik alışveriş torbaları) için se 7166 sayılı Kanunla Çevre Kanunu'na eklenen Geçici 4. Madde ile 2019 yılının Ocak ve Şubat aylarına ilişkin verilmesi gereken beyannamelerin 24/4/2019 tarihine (bu tarih dâhil) kadar verileceği ve bu beyanlar üzerine ödenmesi gereken geri kazanım katılım paylarınının 30/4/2019 tarihi mesai saati bitimine kadar ödeneceği düzenlemesiyle ve ardından Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan 1 Sıra No.lu “*Geri Kazanım Payı Beyannamesi Genel Tebliği*” ile 1.1.2019 başından itibaren satış noktalarında satılan plastik poşetlere ilişkin katkı payının beyan usul ve esaslarının belirlenmesiyle birlikte, geri kazanım katılım payı Nisan 2019 ayında verilen beyannamelerle hayata geçmiştir. ([2019/40 sayılı Duyurumuz](#))

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/Istanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Yukarıda belirtilen ve Çevre Kanunu'nun ek-11. maddesiyle aynı Kanuna ekli 1 sayılı Liste'de yer alan plastik poşetler dışındaki diğer ürünler için geri kazanım katılım payını 1.1.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe koyan mezkûr Yönetmelik bu Sirkülerimizin konusunu oluşturmaktadır. Yönetmelikle ilgili pek çok konu tanımlamalara ve izaha muhtaçtır. Bunların yakın zamanda Çevre Bakanlığı tarafından çıkarılacak tebliğlerle açıklığa kavuşturulması gerekir. Ayrıca 1.1.2020 başından itibaren yürürlüğe girmiş olan bu katılım payının beyanına ilişkin olarak da Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yakın zamanda bir tebliğ düzenlemesi yapması beklenmektedir (Yukarıda belirtildiği üzere, plastik poşetlere dair beyan usul ve esasları, 1 Sıra No.lu "Geri Kazanım Payı Beyannamesi Genel Tebliği" ile belirlenmiş bulunmaktadır.)

Yönetmelik'ten anlaşılabilirdiği kadarıyla geri kazanım katılım payına ilişkin düzenlemeler aşağıda açıklanmıştır.

1. GERİ KAZANIM KATILIM PAYINA KONU ÜRÜNLER:

Plastik poşetler dâhil geri kazanım katılım payına konu ürünler iki gruba ayrılabilir.

1.1. Geri Kazanım Katılım Payına Doğrudan Konu Olan Ürünler:

Aşağıdaki ürünler, piyasaya arz edildikleri zaman geri kazanım katılım payının konusunu teşkil etmektedir.

Ürün Cinsi

- Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)
- Lastik (Binek araç)
- Lastik (Otobüs, kamyon, kamyonet, yükleyici ve kazıcı lastikleri ve diğerleri)
- Lastik (İş makinası lastikleri)
- Dolgu lastikler
- Akümülatör (Kurşun asitli olanlar)
- Akümülatör (Nikel kadmiyumlu olanlar)
- Akümülatör (Diğerleri)
- Çinko karbon piller
- Alkali silindirik piller
- Alkali düğme piller
- Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli
- Lityum düğme piller
- Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri (Araç bataryaları hariç)
- Otomotiv pilleri (Kurşun içerenler hariç)
- Lityum içeren araç bataryaları
- Diğer şarjlı piller
- Madeni yağ
- Bitkisel yağ
- Elektrikli ve elektronik eşya: Televizyon/Monitör
- Elektrikli ve elektronik eşya: Bilişim telekomünikasyon ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)
- Elektrikli ve elektronik eşya: Aydınlatma ekipmanları
- Elektrikli ve elektronik eşya: Küçük ev aletleri ve diğerleri

- Elektrikli ve elektronik eşya: Beyaz eşyalar (Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları hariç)
- Elektrikli ve elektronik eşya: Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları
- İlaç

1.2. Ambalajlar:

Yönetmelikte “*Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, herhangi bir eşya veya malzemenin üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan ve bileşenleri dâhil tüm malzemeler*” olarak tarif edilen ambalaj malzemeleri, ambalajlandıkları ürün (bu ürünlerin geri kazanım katılım payına konu olup olmaması önemli değildir) piyasaya sürüldüğünde geri kazanım katılım payına konu olurlar. Bu ambalajlar aşağıdaki gibidir:

- Plastik Ambalajlar
 - İçecek Ambalajları
 - Diğer Plastik Ambalajlar (poşet hariç)
- Metal Ambalajlar
 - İçecek Ambalajları
 - Diğer Metal Ambalajlar
- Kompozit Ambalajlar
 - Kâğıt-Karton Ağırlıklı Kompozit İçecek Ambalajları
 - Diğer Kompozit Ambalajlar
 - Kâğıt Karton Ambalajlar
- Cam ambalajlar
 - İçecek Ambalajları
 - Diğer Cam Ambalajlar
- Ahşap Ambalajlar

Yukarıda belirtilen içecek ambalajları, Yönetmeliğin “*Tanımlar*” başlıklı 4. Maddesine göre, içme sütü, çeşitli ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütleri hariç olmak üzere içilebilir özellikte olan ve içecek olarak tüketime sunulan tüm ürünlerin nihai kullanıcılara veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, içeceklerle doğrudan veya kısmen temas halinde olan, orijinal parçaları dâhil ambalajlardır. Kanaatimizce, hariç tutulmuş olan çeşitli tipteki süt ambalajları “*diğerleri*” faslından da geri kazanım katılım payına konu teşkil etmeyecektir.

2. GERİ KAZANIM KATILIM PAYINA KONU OLMAYAN ÜRÜNLER:

Aşağıdaki ürünler geri kazanım katılım payına tabi değildir:

- Tekrar kullanıma alınan ürünler (Tamirhaneler, servisler gibi ürünlere yönelik bakım onarım hizmetleri sonucunda aynı amaçla kullanılmak üzere piyasaya arz edilen ürünler)
- Zati ihtiyaç kapsamındaki ürünler (başka bir gerçek veya tüzel kişiden temin edilmeyerek kendi imkânları ile üretilen ve sadece kendi tüketimi ve kullanımı sağlanan ürünler)
- İmha edilerek tasfiye edilecek gümrüklü ürün ve eşyalar
- İhraç edilen ürünler (ihraç kayıtlı olarak teslim edilen ürünlere ilişkin katkı payının ödenip ödenmeyeceği hakkında bir düzenleme yapılmamıştır).
- Kamu kurum ve kuruluşlarının münhasıran asli görevlerinde kullanmak, piyasaya arz edilmemek ve ticari amaç güdülmemek kaydıyla ürettikleri veya bağlı kuruluşlarına ürettirdikleri Kanunun ek-1 sayılı Listesinde yer alan ürünler
- Kanunun Ek-1 sayılı Listesinde yer alan ürünleri için ülkenin tamamında Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito sistemi¹ uygulayan, piyasaya süren /ithalatçıların depozitolu olarak piyasaya sürdükleri ürünleri için depozito uygulanan miktar açısından (depozito uygulamasına yönelik Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar haricinde gerçekleştirilen depozito uygulamaları bu Yönetmelik hükümlerinden muafiyet oluşturmaz)

geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Diğer taraftan, geri kazanım/geri dönüşüm yolu ile elde edilenlerden Yönetmelik kapsamında yer alan ürünler için de geri kazanım katılım payı alınır.

3. GERİ KAZANIM KATILIM PAYININ MÜKELLEFLERİ:

Daha evvel uygulamaya girmiş bulunan plastik poşetlere ilişkin katılım payı mükellefiyetinin satış noktalarına ait olduğu malumdur. Burada mükellefiyetin plastik poşetleri üretip de bayilere veya satış noktalarına satan kişi ve kurumlara veya plastik poşet bayilerine düşmediğini hatırlamakta fayda vardır. Yönetmelikte satış noktası, *“tüketicilere/kullanıcılara verilmek üzere plastik poşet temin ederek toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürün satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerleri”* olarak tanımlanmıştır. Diğer yandan Çevre Kanunu'nun Ek-13. Maddesi uyarınca, plastik poşetlerin satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye ücret karşılığı verildiği ve halen bu ücretin 25 Krş. olarak uygulandığı bilinen bir husustur.

Geri kazanım katılım payına doğrudan tabi olup yukarıda 1.1. maddede belirtilen ürünler ile 1.2. maddede belirtilen ürün ambalajları için mükellefiyet bunları piyasaya sürenlere düşmektedir.

Yönetmelikte piyasaya süren tabiri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

¹ Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda belirli bir maddi değeri üzerinde taşıyarak piyasaya arz edilen ürünlerin/eşyaların kullanım sonrasında, kullanıcı veya tüketicilerden iade alınmasına yönelik kurulan/kurdurulan sistemi ifade eder (Yönetmelik Md. 4/1-g).

“Piyasaya süren: 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamındaki mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere, satış yöntemine bağlı olmaksızın, bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerini veya ambalajlı eşya/malzemelerini piyasaya arz edenleri, üreticisi tarafından doğrudan piyasaya arz edilmeyen ürünler ile ambalajlı eşya ve malzemeler için ürünün ya da eşya/malzemenin ambalajı üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanarak piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişileri, ürünlerin ve ambalajlı eşya/malzemelerin üreticilerinin Türkiye dışında olması halinde ise bu üreticiler tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçısı,”

Bu tanımdan anlaşıldığı üzere;

- Kanuna ekli 1 sayılı listede yer alan ve yukarıda 1.1 maddede saydığımız ürünleri piyasaya arz edenler, üreticisi tarafından doğrudan piyasaya arz edilmeyip de ürünün üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanarak piyasaya arz edenler, ürünlerin üreticilerinin yurt dışında olması halinde bu üreticiler tarafından yetkilendirilen temsilciler ve/veya ithalatçılar katılım payının mükellefidir. Temsilci veya ithalatçılar açısından mükellefiyet, ürünlerin serbest piyasaya sürülmek üzere millileştirilmesiyle başlar. Ancak ithal edilip katılım payı ödenen bir ürün bir süre sonra ihraç edilirse veya araç ve elektrikli veya elektronik eşya üretiminde orijinal parça olarak kullanılırsa fuzulen ödenen katılım payının akıbeti hakkında bir düzenleme yoktur. Esasen ithal edilen mallara ilişkin katılım payı mükellefiyetinin ithale bağlanması yerine bu malların yurt içinde piyasaya sunulmasına bağlanması daha doğru olurdu.
- Kanuna ekli 1 sayılı listede yer alan ambalaj malzemeleri için se mükellef, bu ambalajları kullanarak ambalajladıkları eşya/malzemelerini piyasaya arz edenlerdir. Üreticisi tarafından doğrudan piyasaya arz edilmeyen ambalajlı eşya/malzemeler için se ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanarak piyasaya arz edenler mükelleftir. Bu ambalajları üreten ürün üreticilerine satanlar katkı payı mükellefi değildir. Keza ambalajlı ürünleri ithal edenler de piyasaya süren olarak mükellef sayılmaktadır. Temsilci veya ithalatçılar açısından mükellefiyet, ürünlerin serbest piyasaya sürülmek üzere millileştirilmesiyle başlar.
- Piyasaya arzın bedelli veya bedelsiz olması katılım payı açısından önem arz etmez.
- Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlere veya ambalajlı herhangi bir eşya/malzemenin ambalajına kendi adını ve/veya ticari markasını koymaksızın, bunlara adını ve/veya ticari markasını koyanlara bu ürünleri üretmek tedarik edenler mükellef değildirler.
- Bu Yönetmelik kapsamında yer alan gümrük idarelerince tasfiye halindeki ürün ve eşyalardan yalnızca asli amacına uygun olarak kullanılmak üzere satış işlemi gerçekleştirilmesi halinde de geri kazanım katılım payı alınır ve bunun mükellefi tasfiyeyi gerçekleştiren gümrük idareleridir.
- Piyasaya arz edilecek araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılan ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için araç ile elektrikli ve elektronik eşyayı piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Örneğin bir otomobilin bünyesinde bulunan madeni yağ, akü ve lastikler için otomobili piyasaya sürenler tarafından bu akü, madeni yağ ve lastikler beyan edilecek ama bunlar için katılım payı ödenmeyecektir. Bu ürünleri otomobil firmasına satanların sattıkları bu ürünler için katılım payını

ödemeyecekleri kanaatindeyiz. Zira yapılan düzenlemedeki (.... *Bu ürünleri sadece araç ile elektrikli ve elektronik eşya üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanmak şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan edilir....*) ibarelerden bu sonuç çıkmaktadır. Orijinal eşya/parça tanımında olmasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için katılım payı beyan edilir ve ödenir.

- Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden bitkisel yağ ve madeni yağların Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.
- Bu Yönetmelik kapsamında yer alıp geri kazanım katılım payına tabi olan ürünlerden ambalajlı olarak piyasaya sürülenlerin birincil (satış) ambalajları için beyan yapılır ancak bu ambalajlar için geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Bu ürünlerin birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları için geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Örneğin belli sayıdaki kalem pili piyasaya süren mükellefler, bu kalem pillerin sarılı olduğu ambalajları beyan eder ama bunlar için katılım payı ödemez. Ancak bu kalem pillerin topluca kolilenerek mağazalara gönderilmesi halinde bu kolilerden katılım payı alınır.
- Bu Yönetmelik kapsamında yer almayan bir ürünün ithalatı/piyasaya arzı sırasında bu Yönetmeliğe tabi bir ürünün de ithalinin/piyasaya arzının gerçekleştirilmesi halinde Kanunun ek-1 sayılı listesinde o ürün için belirlenen geri kazanım katılım payından piyasaya süren sorumludur.

4. PİYASAYA SÜRENLERİN /İTHALATÇILARIN VE SATIŞ NOKTALARININ SORUMLULUKLARI:

Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünleri yurt içinde piyasaya arz edenler;

- Piyasaya arz etmiş oldukları ürünleri Kanunun ek-1 sayılı listesi kapsamında sınıflandırarak, adet ve/veya ağırlık olarak tanımlayıp kayıt altına almakla,
- Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlere ilişkin geri kazanım katılım paylarını Kanunun ek-1 sayılı listesinde verilen ve her yıl güncellenerek Bakanlıkça ilan edilen birim ücretler üzerinden ödemekle,
- Geri kazanım katılım paylarına ilişkin beyan ve ödeme işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen esaslara göre yerine getirmekle,
- Plastik poşetlerin özellikleri, ücretleri, satışı, beyanı, geri kazanım katılım payı tahsili ile birlikte izleme, kontrol ve denetim işlemlerine yönelik Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uymakla,
- Bu Yönetmelik kapsamında yer almayan bir ürünün ithalatı sırasında bu Yönetmeliğe tabi bir ürünün de ithalinin gerçekleştirilmesi halinde geri kazanım katılım paylarını ayrıca beyan etmek ve ödemekle,
- Bu Yönetmelik kapsamında piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde Bakanlığa sunmakla,

- Atık Yönetimi Yönetmeliği ile genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında tanımlanmış olan ürün ve malzemelere yönelik yükümlülüklerini bu ürünlerin ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yerine getirmekle,

yükümlüdür.

Bu çerçevede, imalatçıların ve ithalatçıların, ürünlerini ambalajladıkları ambalajlar malzemelerinin ağırlık/adet gibi katkı payı hesaplamasına konu olacak birimlerini piyasaya arz ettikçe hesaplamaları ve bunlar üzerinden katkı payı ödemeleri gerekmektedir. Aynı durum doğrudan katkı payı ödemesine konu ürünler açısından da geçerli bulunmaktadır. Yönetmeliğim yayımlanması ile yürürlüğe girmesi arasındaki süre çok kısa olduğundan bu hesaplamaları yapamamış bulunanların da geriye dönük olarak (1.1.2020 den itibaren) piyasaya sürdükleri malların ağırlık/adet gibi beyana konu değerlerini hesaplamaları gerekecektir.

5. BİLDİRİM VE BEYAN:

Piyasaya arz edilen ürünlere yönelik olarak piyasaya sürenler/ithalatçılar ve satış noktalarının yapılacak beyanlarda, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen esaslara uyulur. Bunun için Hazine ve Maliye Bakanlığının çıkaracağı tebliğ beklenmektedir. Kanuna göre bir aya ilişkin geri kazanım katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarihi takip eden ayın yirmi dördüncü günü sonuna kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairesine beyan edilerek aynı ayın sonuna kadar ödenir. Buna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından beyana ilişkin düzenleme de yapılırsa Yönetmelik kapsamında getirilen geri kazanım katılım payı yükümlülüğü ilk olarak, Ocak 2020 vergilendirme dönemine ait Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesiyle 24 Şubat 2020 tarihinde beyan edilmeli ve aynı ayın sonuna kadar ödenmelidir.

Piyasaya arz edilen ürünlere yönelik olarak piyasaya sürenler/ithalatçılar ve satış noktalarının yapılacak bildirimlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara uyulur.

Sürekli bir çevre görevlisi istihdam eden veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alan veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunan piyasaya süren işletmeler ile ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı 50.000 Türk Lirası'ndan fazla olan piyasaya süren işletmelerce bu Yönetmelik kapsamında yapılacak bildirim ve beyannamelerine esas veriler 2872 sayılı kapsamında tanımlanan çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanır.

Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde; piyasaya sürenler/ithalatçılar ve satış noktaları bu Yönetmelik kapsamındaki bildirimlerinin ve beyannamelerinin ayrı ayrı veya birlikte karşılaştırılmalı olarak yeminli mali müşavirlere incelenmesi ve/veya doğrulatilmesini sağlamak veya bağımsız denetim kuruluşlarına incelenmesini sağlamak ve inceleme/sonuç/değerlendirme raporlarını Bakanlığa sunmak zorundadırlar.

Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen iş ve işlemlere yönelik veriler en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.

6. MAHSUPLAŞMA:

Mahsuplaşma² işlemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre beyanname üzerinden gerçekleştirilir.

İade³ işlemine konu edilen ürünler için mahsuplaşmaya esas bedel olarak ürünün piyasaya arz edildiği tarihte uygulanan geri kazanım katılım payı esas alınır.

İadeye esas olan geri kazanım katılım payı tutarı, plastik poşetler için oluşan geri kazanım katılım payı tutarı hariç olmak üzere cari dönem beyanıyla oluşan toplam geri kazanım katılım payı tutarından mahsup edilir.

İadeye esas olan geri kazanım katılım payı tutarının cari dönem beyanıyla oluşan geri kazanım katılım payı tutarından fazla olması halinde mahsup edilemeyen tutar gelecek dönem beyanlarıyla oluşacak geri kazanım katılım payı tutarından/tutarlarından mahsup edilmek üzere devredilir.

Mahsuplaşmaya esas iade işlemleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yurt içinde piyasaya sürülen ve geri kazanım katılım payı alınan ürünler için geçerlidir. Plastik poşetlere yönelik iade ve mahsuplaşma işlemleri gerçekleştirilmez.

İade alınarak mahsuplaşma işlemi gerçekleştirilen ürünlerin yeniden piyasaya arz edilmesi halinde piyasaya arz edildiği tarihte uygulanan geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

7. YAPTIRIMLAR:

- Katılım payının süresinde beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım ayının bir ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden öndendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanarak aynı Kanuna göre tahsil edilir.
- Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesine ilişkin fiillerin 2872 sayılı Kanun gereğince idari para cezası gerektirmesi hâlinde;

- Geri kazanım katılım payını ödemediği tespit edilenlere 2872 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (z) bendi hükmü uygulanır

² Yönetmelikte mahsuplaşma, "Bu Yönetmelikte belirtilen iade şartları doğrultusunda oluşan geri kazanım katılım payı tutarının cari dönem içinde piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesindeki ürünlere ilişkin oluşan toplam geri kazanım katılım payından indirilmesi" şeklinde tanımlanmıştır.

³ 2872 sayılı Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler haricindeki piyasaya arz edilen ürünlerin cayma hakkının kullanılması, sözleşmeden dönülmesi, sözleşmenin feshi veya garanti ayıplı mal kapsamında geri alınmasını ifade eder (Yönetmelik Md.4/1-k).

(katılım payı tutarının %20 fazlası idari para cezası olarak verilir.) Bu cezanın verilmesini gerektiren fiilin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarında bu cezalar iki kat artırılarak verilir.

- Bu idari para cezasına karşı açılacak davalarda muhatap Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olup cezanın tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde İdare Mahkemelerinde dava açılabilir. Dava açmak kesilen cezanın tahsilini durdurmaz.
- Yapılacak denetimlerde verilen bildirim ve beyanlarda yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunanlar ve yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 2872 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi doğrultusunda işlem tesis edilir.⁴

8. GERİ KAZANIM KATILIM PAYININ MÜŞTERİYE YANSITILIP YANSITILAMAYACAĞI

Kanun'da ve Yönetmelik'te hesaplanan geri kazanım katılım payının faturada gösterilip gösterilmeyeceği veya müşteriye yansıtıp yansıtılmayacağı konusunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu husus taraflar arasında Borçlar Kanunu düzenlemeleri çerçevesinde serbestçe belirlenebilir. Geri kazanım katılım payının müşteriye yansıtılması halinde faturada mal bedelinden ayrı olarak gösterilmesi bize göre mümkündür. Faturada gösterilmeyip malın bedeline dâhil edilmesi de mümkündür. Her iki durumda da geri kazanım katılım payı KDV ve ÖTV matrahına dâhil edilmeli ve malın tabi olduğu oranlardan bu vergilere tabi tutulmalıdır.

9. GERİ KAZANIM KATILIM PAYI TARİFESİ:

Geri kazanım katılım payı tarifesi Çevre Kanunu'na ekli 1 sayılı listede yer almakta olup, 2020 yılı için 2063 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenen tutarlar Sirkülerimizin sonunda yer almaktadır.

Saygılarımızla.

⁴ Çevre kanunu Madde 26: Bu Kanununun 12 nci maddesinde öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğüne aykırı olarak yanlış ve yanıltıcı bilgi verenler, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun uygulanmasında yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyenler ve kullananlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümleri uygulanır.

Bu maddeye göre yargıya intikal eden çevresel etki değerlendirmesine ilişkin ihtilaflarda çevresel etki değerlendirmesi süreci yargılama sonuna kadar durur.

(1) SAYILI LİSTE
GERİ KAZANIM KATILIM PAYI TUTARI

Ürün Cinsi	Tutar
Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)	18 kr./adet
Lastik (Binek araç)	2 TL/adet
Lastik (Otobüs, kamyon, kamyonet, yükleyici ve kazıcı lastikleri ve diğerleri)	4 TL/adet
Lastik (İş makinası lastikleri)	10 TL/adet
Dolgu lastikler	5 TL/adet
Akümülatör (Kurşun asitli olanlar)	20 kr./kg
Akümülatör (Nikel kadmiyumlu olanlar)	50 kr./ kg
Akümülatör (Diğerleri)	5 kr./kg
Çinko karbon piller	2 TL/kg
Alkali silindirik piller	2 TL/kg
Alkali düğme piller	3TL/kg
Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli	10 TL/kg
Lityum düğme piller	10 TL/kg
Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri (Araç bataryaları hariç)	5 TL/kg
Otomotiv pilleri (Kurşun içerenler hariç)	15 TL/kg
Lityum içeren araç bataryaları	15 TL/kg
Diğer şarjlı piller	5 TL/kg
Madeni yağ	50 kr./kg
Bitkisel yağ	10 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Televizyon/Monitör	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Bilişim telekomünikasyon ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Aydınlatma ekipmanları	10 kr./adet

Elektrikli ve elektronik eşya: Küçük ev aletleri ve diğerleri	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Beyaz eşyalar (Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları hariç)	25 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları	30 kr./kg
İlaç	1 kr./kutu veya şişe

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (kr.)	Adet Başına Alınacak Tutar (kr.)
PLASTİK AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,33 litreye kadar		1
0,3301-0,75 litre arası		2
0,7501-1,5 litre arası		3
1,501 litre üzeri		4
Diğerleri (Poşet Hariç) (kg)	40	
METAL AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		3
Diğerleri (kg)	50	

KOMPOZİT AMBALAJ		
Kâğıt-Karton Ağırlıklı Kompozit İçecek Ambalajları (Adet)		
0,25 litreye kadar		1
0,2501-0,5 litre arası		2
0,501 litre üzeri		4
Diğerleri (kg)	50	
KÂĞIT KARTON AMBALAJ (kg)	20	
CAM AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,25 litreye kadar		1
0,2501-0,5 litre arası		2
0,501-1 litre arası		3
1,01-5 litre arası		5
5,01 litre üzeri		10
Diğerleri (kg)	20	
AHŞAP AMBALAJ		
AHŞAP AMBALAJ (Adet)		10